

III speleološki tečaj

Uporedo s razvojem speleologije u Hrvatskoj, speleološki odsjeci planinarskih društava dobivaju sve više i više novih članova, koje treba upoznati sa speleološkim radom. To se upoznavanje najbolje postiže putem tečajeva.

Komisija za speleologiju pri PSH kao rukovodeće tijelo svih planinarskih speleoloških jedinica, organizirala je god. 1957. prvi speleološki tečaj u Hrvatskoj, koji je ujedno bio i prvi takove vrste u Jugoslaviji. Tečaj je održan u Ogulinu od 3-7. VII. 1957. godine, a vođen u vidu speleo-topografskog kursa. Drugi je tečaj održan u Cerovačkim pećinama od 28-30. XI. 1958. godine na kojem je glavna pažnja posvećena tehnicima istraživanja.

Godine 1959. nije održan službeni tečaj, već su pojedine speleološke jedinice, kao pripremu za istraživanje ponora Gotovž u Klani, organizirale vježbe na Oštrcu i Okiću, uglavnom iz tehnike penjanja.

Godine 1960. opet je KS PSH organizirala tečaj. Taj III speleološki tečaj održan je od 4-7. VIII. 1960. godine u Tounju.

Komisija je u proljeće 1960. godine na jednom od svojih sastanaka povjerila čitavu organizaciju tečaja speleološkom odsjeku PD »Javor« iz Zagreba.

Posao organizatora nije bio lak. Trebalo je izabrati pogodan teren za tečaj. Najprije je bio predložen i odobren Ogulin, no pred sam početak promijenjena je odluka i kao mjesto održavanja tečaja uzet je Tounj. U Ogulinu kao i u Tounju ima doduše pogodnih speleoloških objekata, ali su u Tounju bili povoljniji uvjeti za smještaj i prehranu učesnika.

Glavni problem tečaja bio je s predavačima-instruktorima, jer predavači pojedinih grana speleologije nisu bili u mogućnosti da lično prisustvuju tečaju. Problem je riješen tako da su predavači tekst predavanja napisali a drugi instruktori su ih pročitali.

Ostali problemi rješavani su na licu mjesta. Tako je bilo planirano da će učesnici spavati u barakama tamošnjeg kamenoloma. Za svaki slučaj uzeti su i šatori. Ustanovljeno je da barake baš nisu prikladne za stanovanje pa je zato uređen logor uz sam izvor Tounjčice u šljiviku pored starog mlina. Ljubaznošću uprave kamenoloma u Tounju posuđene su slamarice, tako da su postavljeni šatori bili obskrbljeni dobro punjenim slamaricama.

Udaljenost do prve pećine bila je oko 100 m, a stari mlin, koji je ujedno poslužio i kao predavaonica, bio je sastavni dio logora.

Učesnici su se hranili u menzi ugostiteljskog poduzeća »Kapela« iz Ogulina — pogon Tounj. Hrana je bila ukusna, obilna i jeftina.

Na ovom je tečaju učestvovalo 19 ljudi i to 5 instruktora i 14 tečajaca.

Instruktori su bili:

1. Božić Vlado	PD. »Željezničar«	Zagreb	vođa tečaja
2. Posarić Ivica	PD. »Željezničar«	Zagreb	
3. Muzikant Duško	PD. »Željezničar«	Zagreb	
4. Ing. Šegrc Veljko	PD. »Željezničar«	Zagreb	
5. Imenšek Tomislav	PD. »Javor«	Zagreb	

Kao indirektnog instruktora možemo računati i pročelnika KS PSH, prof. Srećka Božičevića, koji je napisao predavanje za tečaj.

Tečajci:

1. Tunuković Pavica	SO PD »Željezničar«	Zagreb
2. Šegrc Vlasta	SO PD »Željezničar«	Zagreb
3. Ballon Zorislav	SO PD »Zagreb«	Zagreb
4. Zupan Dragan	SO PD »Zanatlija«	Zagreb
5. Rendulić Željko	SO PD »Klek«	Ogulin

6. Milovanović Milan	SO PD »Klek«	Ogulin
7. Čepelak Radovan	SO PD »Javor«	Zagreb
8. Filipčić Petar	SO PD »Javor«	Zagreb
9. Ehman Dubravko	SO PD »Javor«	Zagreb
10. Malinar Hrvoje	SO PD »Javor«	Zagreb
11. Smodlaka Stanko		Speleološki aktiv Klis
12. Catkaš Jure		Speleološki aktiv Klis
13. Erceg Dražen		Speleološki aktiv Klis
14. Rizvan Ante		Speleološki aktiv Klis

Tečaju su se prijavili i članovi SO PD »Dubovac« iz Karlovca, ali nije došao nitko.

Pozivi na tečaj su poslani i svim planinarskim društvima u Hrvatskoj koja još nemaju SO ali po geografskom položaju imaju uslova da ih osnuju. Zato je značajno sudjelovanje dvojice članova iz PD »Klek« iz Ogulina, jer tamo još ne postoji SO, ali kako se vidi, postoji interes za speleologiju, pa se nadamo da će uskoro doći i do osnivanja speleološkog odsjeka.

Namjera tečaja bila je upoznati mlade speleologe sa svim granama nauke, koje ulaze u speleologiju te ih ujedno i osposobiti za samostalan rad na polju speleologije.

Zato je tečaj podijeljen u teoretski dio: upoznavanje s naukama, koje ulaze u speleologiju, i praktični dio: tehniku istraživanja speleoloških objekata.

Iz teoretskog dijela održana su predavanja pod naslovima: »Pregled historijata speleologije u Hrvatskoj i sadašnje stanje speleologije u Hrvatskoj« — Srećko Božičević; »Shema organizacije speleološkog odsjeka Planinarskih društava u Hrvatskoj i Speleološkog društva Hrvatske te njihovi međusobni odnosi« — Božić Vlado; »Od vapnene ljuštare do stalaktita i stalagmita« (predavanje je bilo popraćeno razgledavanjem fosila karakterističnih za vapnence) — Božičević Srećko; »Zašto istražujemo pećine i ponore« — Božičević Srećko; »Morfologija i izrada nacрта« — Posarić Ivica; »Kultura speleoloških istraživanja, zaštita objekata i amaterski arheološki rad u speleologiji« — Segrc Veljko; »Hidrologija krša« — Imenšek Tomislav.

Iz područja tehnike istraživanja održana su predavanja: »Pregled i objašnjenje opreme« — Božić Vlado; »Ispunjavanje zapisnika speleoloških istraživanja i uzimanje podataka za iste« — Božić Vlado; »Speleo-fotografija« — Muzikant Duško. S tim u vezi održane su vježbe iz tehnike penjanja i sluzenje opremom.

Sve teoretsko znanje koje su na tečaju stekli, tečajci su odmah i primijenili u istraživanju pećine »Tounjčice« i »Pećine iznad izvora Tounjčice«. Tada su tečajci pod rukovodstvom instruktora izrađivali nacрте i profile pećina i uzimali sve potrebne podatke kako bi mogli ispuniti »Zapisnik speleoloških istraživanja«. Uz to su upotrijebili i stečeno znanje iz tehnike penjanja i sluzenja opremom. Zadnji dan tečaja, da bi se provjerilo stečeno znanje tečajaca, organizirano je istraživanje pećine »Pećina kod mosta na Tounjčici«. Tu su tečajci morali potpuno samostalno u cijelosti obraditi istraživani objekt.

Njihovi nacрте i zapisnici istraživanja čuvaju se u arhivu KS PSH u Zagrebu.

Po završenom tečaju pred odlazak kući pokrenuta je diskusija o prednostima i nedostacima tečaja. Uglavnom su svi bili zadovoljni. Tečajci se jedino žale što tečaj nije mogao trajati dulje. I stvarno se mora priznati da je tečaj bio malo naporan. Dnevni raspored izgledao je ovako:

6.00 ustajanje i doručak

8.00 nastava do 12.30 sati,

ručak i odmor do 15 sati kada se nastavlja predavanje ili vježba do 19 sati. Poslije večere još jedno predavanje do 21.30 sati.

Kako se vidi odmora je bilo jako malo. Zato su svi tečajci izrazili želju da se štampaju skripta o tečaju.

Kao nagradu za završeni tečaj, KS PSH je svakom tečajcu poslala po jedan (najnoviji) broj časopisa »Speleolog«.